

Rekabet, Kırmızı Kitap'ta!

Sefa Targıt (*)

Gazetelerden öğrendiğimize göre, Milli Güvenlik Kurulunun 27 Ekim 2010 tarihinde yapılan olağan toplantısında Çin'den ithal edilen ürünlerden bahsedilmiş.

Adından da anlaşılacağı üzere, Kurul, ulusal güvenliği tehdit eden unsurları inceler ve tavsiye kararlarını hükümete bildirir. Çin mallarının milli güvenliği tehdit ettiği savı böylece resmiyet kazanmış, bu savı destekleyenler arasına en saygın anayasal organlarımızdan Milli Güvenlik Kurulu da katılmış oldu.

Milli Güvenlik Kurulu'nda görüşülerek kabul edilen ve tavsiye kararı olarak hükümete iletilen Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde; " Çin'in ekonomik yayılmacı politikaları ve ucuz ve kalitesiz ürünlerine yönelik alınması gereken önlemler" bulunuyormuş.

Kırmızı Kitapta; Çin'in ucuz işgücü sayesinde neredeyse hammadde fiyatından bile ucuz mamul mallarının ekonomik açıdan tehdit olduğu, kalitesiz Çin malların Türk ürünlerinin rekabet gücünün yanı sıra, sağlık ve güvenlik açısından risklerine de dikkat çekiliyormuş. ATO'nun yaptığı "Çin Malları Piyasa Araştırması"na göre, 25 sektör Çin mallarının istilasına uğramış durumda. Türkiye piyasasında bulunan oyuncakların % 80'i, vanaların % 25'i, kimyevi madde, boyaların % 10'u, halı-mobilyanın % 15'i, kırtasiyenin % 30'u, nalburiyenin % 35'i, klimaların % 35-40'ı, konfeksiyon trikoların % 30'u ve abiye kumaşların % 80'i, manifaturanın % 35-40'ı, elektronik cihazların % 50'si, ayakkabıların % 15'i, saraciyenin tamamı Çin malıdır.

Üretim maliyetlerini düşürmek için Çin'de fason imalat yaptırarak yerli markalarla satış yapan Türk firmalarının payı bu oranlara dahil edilmediğinden, aslında piyasadaki Çin kökenli mal oranı daha da yüksektir.

Çarpıcı duyumlardan birine göre, seramik hammaddesinin ton fiyatı Türkiye'de 600-800 dolar arasındayken, tonu 200 dolardan seramik ürünleri ithalatı yapılabiliyor. Bunun ötesinde, özellikle KOBİ'ler tarafından yapılan ithalatta düşük fatura kullanımı, açıktan ödeme ve benzeri yöntemler kullanıldığını sağır sultan bile duydu. Dolayısıyla gerçek ithalat rakamının resmi rakamların çok üzerinde olduğu sıkça vurgulanıyor. İthalatta mal bildirimini doğru yapılmayarak, değerlerinin olduğundan az gösterildiği de konuşulanlar arasında.

Çin mallarının Dünya'yı istila etmesindeki en büyük etken, oradaki üretim girdilerinin üzerinde kalem oynatılmış yapay maliyetidir. Benzin Türkiye'nin dörtte biri, elektrik üçte biri fiyatla temin edilen bir ülkede; mamul ihracatına uygulanan doğrudan devlet desteklerini göz önüne alırsak, bu süreç, bir devletin nefesi yettiği kadar her yolu deneyerek rakiplerini öldürme projesidir.

Bazı kamu kuruluşlarının zararına üretimlerini sürdürmesinin Çin'de üretim maliyetlerini düşüren faktörlerden biri olduğunu iddia edenler, kamu kuruluşlarının bilançosundaki rakamların gerçeği yansıtmadığını, yanlış ve sahte finansal bilgilerden ibaret olduğuna dikkat çekmektedirler.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin haksız rekabet uygulamalarını, medeni Dünyanın ezberlediği, kalite, emniyet, marka ve fikir hakları gibi hususlara öne çıkararak eleştirmek, aysbergin alt kısmı yanında çok hafif kalmaktadır.

Moda sözle "Veleve ki, Çin'den gelen mallar kaliteli ve güvenli olsun".

Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) kurallarının yok sayıldığı bir yerde kaliteden veya emniyetten bahsetmek mümkün müdür? Bu kuralların sıkı sıkı uygulandığı Avrupa'da faaliyet gösteren firmaları, ki Türkiye de bu guruba dahildir, bu haksız rekabet arenasında savunmasız bırakmak, idam kararı değil midir?

Çin ekonomik büyüme modeli değişikliğine gittiği takdirde, açılacak imkânlardan herkesten önce yararlanmak için bu büyük güçle iyi geçinme ve günü gelince menfaat sağlama gibi hayaller Türkiye için fazla pembedir.

Çin'de "Sosyalist Piyasa Ekonomisi" adı verilen ve bizim eski "karma ekonomi" icadına benzeyen model, sürdürülebilir değildir. Zorla devam ettirilir ve bir gün deniz biter.

Dünya'ya duyurulmayan ama her yıl Çin'de gerçekleşen 90 bin civarında protesto gösterisi, Çinlilerin ucuz emeğe dayalı ihracat modeline ve iç hayat kalitesini düşüren politikalara karşı olduğunu göstermektedir. Uygulama, baskıyla zorla yürütüldüğüne göre, bir gün denizin bitmesi de kaçınılmazdır.

On yıllardır sanayi yatırımı yapan bir ülkenin Milli Güvenlik Kurulunun bu olanları güvenlik tehdidi görmesi çok normaldir. Geç bile kalmıştır.

Çin malı ithal edenler, bir numaralı serbest piyasa taraftarı kesildiler. Ucuz mal temin edenler de pek memnun hayatından. Ama işsiz ve gelirsiz kaldıklarında ucuz malı neyle alacaklar merak ediyorum.

İnsan, parası yoksa, almak istediği şeyi yok pahasına da satsalar alamaz, vurgusu yapan "**Deve bir akçeye, deve bin akçeye**" atasözü, bu toplumun makro ekonomik gerçekliği yüzyıllar önce fark ettiğinin göstergesidir.

Üniversitedeyken, Ekonomi Hocamızın bize anlattığı matematiksel vatanseverlik tanımını hatırlarım: "*Makro ekonomik menfaatlerle, mikro ekonomik menfaatler genellikle çatışır. Makro menfaatler lehine, mikro menfaatinden vazgeçebilme kabiliyetine biz vatanseverlik diyoruz*"

Büyük önder Atatürk'ün, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği web sitesinin açılış sayfasında yer alan sözünü paylaşmak isterim:

"Milletimizin güçlü, mutlu ve güvenlik içinde yaşayabilmesi için, devletin tamamen milli bir siyaset izlemesi, bu siyasetin iç kuruluşlarımıza tamamen uygun ve dayalı olması lazımdır."

(* Makale ilk kez *Asansör Dünyası Dergisi Kasım 2010* sayısında yayınlamıştır.